

ທ່ານຄວນເປັນຄົນແນວໃດ?
ໂດຍ ແອວເດີ ລິນ ຂີ ໄລບິນ
ແຫ່ງສາວີກເຈັດສິບ

“ເປັນ ຫລື ບີເປັນ” ຄືຄໍາທຸກມີງ.¹ ພຣະຜູ້ຊ່ອຍໃຫ້ລອດເຄີຍທາມແບບນີ້ ໂດຍຮັດໃຫ້ມີນກາຍເປັນ ຄໍາທຸກມີສໍາຄັນຫາງໜ້າລົກຄໍາສອນສໍາລັບພວກເຮົາໝູກຄົນວ່າ “ຈຳຄວນເປັນຄົນແນວໃດ? ເຮົາກ່າວກັບ ເຈົາຕາມຈົງລ່ວ່າ ຄີກົນກັບທີ່ເຮົາບໍ່ນ” (3 ນີ້ໄຟ 27:27; ໂຕເນື່ອຖິກຕົມໃສ່). ເມື່ອເວົາກ່າວຕົວເອງ ໃນປະຈຸບນ ກົດ--ເຮົາບໍ່ນ. ພຣະອົງໄດ້ເຊີ້ນພວກເຮົາໃຫ້ຮັບເອົາພຣະບາມຂອງພຣະອົງ ແລະ ຄຸນລົກສະນະຂອງພຣະອົງ.

ເປື້ອຈະໄດ້ກາຍເປັນເໝີອນດັ່ງພຣະອົງຊີງເບໍ່ນ ພວກເຮົາຕົ້ອງເຮັດສິງທີ່ພຣະອົງເຕີຍເຮັດ: “ຕາມຈົງ ຕາມຈົງແລ້ວ ເຮົາກ່າວກັບເຈົາວ່ານີ້ມີພຣະກິດຕືກນຂອງເຮົາ; ແລະ ເຈົາຫຼືສົງທີ່ເຈົາຈະຕົ້ອງເຮັດໃນ ສາສນາຈົກຂອງເຮົາ; ເພົະວິທີການທີ່ເຈົ້າເຫັນເຮົາເຮັດມາແລ້ວ ສົງໜົນເຈົ້າຕົ້ອງເຮັດເໝີອນກັບ” (3 ນີ້ໄຟ 27:21; ໂຕເນື່ອຖິກຕົມໃສ່).

ການເບໍ່ນ ແລະ ການເຮັດກຳແຍກກົນບີໄດ້. ໃນຖານະເປັນຄໍາສອນທີ່ອາໄສກັນ ຂ້ອວາມນີ້ຊ່ອຍເສີມ ແລະ ໃຫ້ກໍາລັງ ແລະ ຊຸກຍຸ້ເຊີງກັນແລະກັນ. ຍົກຕົວຢ່າງຄືສົດທາຍ່ອມດິນໃຈຄົນໃຫ້ອະທິຖານ ແລະ ການອະທິຖານຍ່ອມເສີມກໍາລັງໃຫ້ແກ່ສົດທາ.

ໜາລາຍງ່າທີ່ອພຣະຜູ້ຊ່ອຍໃຫ້ລອດໄດ້ປະນາມຄົນທີ່ “ເຮັດ” ແຕ່ບໍ່ “ເບໍ່ນ” ---ພຣະອົງເຮັດວ່າ ຊົ້າຊີ້ໃຈຄົດ: “ຄົນພວກນີ້ຢູ່ໃກ້ເຮົາແຕ່ປາກ ສ່ວນຈົດໃຈໜ້າງໄກຈາກເຮົາ” (ມາລະໂກ 7:6). ການເຮັດ ໂດຍບຶນ ການເບໍ່ນ ຄົນວາມໜ້າຊີ້ໃຈຄົດ ໜ້າລີ ການທີ່ຫ່າຍເປັນສົງທິຜົນບີໄດ້ເປັນ---ກຳແມ່ນຕົວປອມ.

ອີກຢ່າງໜີ້ ການເບໍ່ນ ໂດຍບຶນ ການເຮັດ ບົນນີ້ມີເລີຍຄີກົນກັບ “ຄວາມເຊື່ອຢ່າງດຽວ ໂດຍບຶນການ ປະຕິບັດກຳເປັນ ຄວາມເຊື່ອທີ່ເກາຍແລ້ວ” (ຢາໂກໂບ 2:17; ໂຕເນື່ອຖິກຕົມໃສ່). ການເປັນ ໂດຍບຶນ ການເຮັດປຶ້ມ່ນການເປັນອື່ອລົດ--ມັນກຳຄົນການໜາລອກຕົວເອງໃຫ້ເຊື່ອວ່າຕົວເອງເປັນຄົນດີ ແຕ່ເພົາະຕົນເອງນີ້ຈະຕະບາດີເຫົານີ້.

ການເຮັດ ໂດຍບຶນ ການເບໍ່ນ (ຄວາມໜ້າຊີ້ໃຈຄົດ) ປະກິດຕົວປອມໃຫ້ຄົນອືນເຫັນ ແຕ່ການເບໍ່ນ ໂດຍບຶນ ການເຮັດ ເປັນການປະກິດຕົວປອມໃຫ້ຕົນເອງເຫັນ.

“ເຄີຍແມ່ນບັນດາທີ່ໄດ້ຮັບຮູ້ຄວາມສໍາຄັນຂອງການນັກຕົກເຕີມ, ພະນັກງຸ່າຊອຍໃຫ້ລົດດີເປົ້າສຸດການເບີນ ດີ “ຂໍສໍາຄັນຢືນຢັນ.”” ຕົວຢ່າງຕີໄປປິ່ງບອກເຖິງຄວາມສໍາຄັນຢືນຢັນຂອງການນັກຕົກເຕີມ.

- ການລົງໄປໃນນິ້າບໍບັດສະມາຄີສົງທີ່ພວກເຮົາເຮັດ. ການເປົ້າຫຼືຕ້ອງມາກ່ອນຄືຄວາມເຂື້ອໃນຝຣະເປົ້າຄົນດີ. ຜ້ອມດີວຍການປົງຈົດໃຈອັນຍິງໃຫຍ່.
 - ການຮັບສ່ວນສິນລະລົງຄີສົງທີ່ພວກເຮົາເຮັດ. ການເປົ້າຫຼືນີ້ ຄ່າຄວາມຈະຮັບສ່ວນສິນລະລົງຄີເລືອງທີ່ສຳຄັນກວ່າ.
 - ການນອບຖານະປະໂລ້ມື້ດເປັນການກະທິ ຕີ່ ການເຮັດ. ແຕ່ເລືອງສຳຄັນກວ່າຄືອ້ານາດໃນຖານະປະໂລ້ມື້ດ ຊຶ່ງຊັນຢູ່ກົບໜັກທີ່ແຫ່ງຄວາມຊອບທິ່ (see D&C 121:36), ແລ້ວ ການເປົ້ານີ້

ເຮົາຫລາຍຄົນໄດ້ຂຽນສົງທີ່ຕົນຢາກເຮັດໃຫ້ສໍາເລັດ. ແຕ່ເຫັນອຍຄົນໄດ້ຂຽນສົງທີ່ຕົນຢາກເບັນ. ເປັນໜີ້ງ?
ການເຮັດເປັນກິດຈະກຳ ຫລື ເຫັນການທີ່ສາມາດຂຽນລົງໄວ້ ແລ້ວເມືອເຮັດສໍາເລັດ ເຮົາສາມາດໝາຍບອກວ່າ
ເຮົາໄດ້ເຮັດແລ້ວ. ແຕ່ເລືອງການເບັນ ບໍ່ມີຈົນຈົບຈຳເຫຼືອ. ທ່ານບໍ່ສາມາດໝາຍໃສ່ສົ່ງລົບເລີອງ ການເບັນ.
ໃນວັນສູນນີ້ ຂ້າພະເຈົ້າຈະພາັນລະບາໄປຫລືນມ່ວນກິດໄດ້ ຊົງເປັນເລືອງການເຮັດ.
ແຕ່ການເບັນສາມີຫຸດບໍ່ແມ່ນກິດຈະກຳຊີ້ງ ມັນເຜົ້ອງເປັນສ່ວນນີ້ໄສຂອງຂ້າພະເຈົ້າ, ເປັນຄຸນສືມບໍດຸຂອງ
ຂ້າພະເຈົ້າ, ຫລື ຄົນທີ່ຂ້າພະເຈົ້າເປັນຢູ່.

ໃນເລືອດງານວາມເປັນຝຶ່ມ ບໍລິຫວັນທີ່ຈະພະເຈົ້າຈະສາມາດໃຊ້ແຜນວິທີ່ເລີດແລ້ວກັບລູກຄົນໜີ້. ການເປັນຝຶ່ມທີ່ມີວິທີ່ຈີບເລີຍສຳລັບພວກເຮົາ. ແລະ ເພື່ອຈະໄດ້ເປັນຝຶ່ມທີ່ດີ ສົງສຳຄັນທີ່ສູດຢ່າງໜີ້ທີ່ພວກເຮົາຈະສອນລູກ ກິດ ການເປັນຝຶ່ມພື້ນດຳເນັດພະນັກງານໃຫ້ລອດໝູ້າຍໆຂຶ້ນ.

ເລືອງການເປົ້ນເສີມອນດັ່ງພຣະຄຣິດເປັນສິງທີເຫັນບີໄດ້ ແຕ່ຍ່ອມມີຜົນຊັງລູກຂູ້ໂຮງໃຫ້ແຮດ ຂີ່ເປັນສິງ
ທີ່ສາມາດເຫັນໄດ້. ບົກຕົວຢ່າງຄື, ຕອນທີ່ພື້ນມໍສອນລູກໃຫ້ຢ່າງ ພວກເຮົາເຫັນພື້ນມໍ ແຮດສິງຕ່າງໆ ຄືຈົບລູກ
ແລະ ບົກຍໍອງລູກ. ການນັດຄຸນດັ່ງກ່າວນີ້ ສະແດງຄວາມຮັກໃນໃຈທີ່ເຫັນບີໄດ້ ພ້ອມດ້ວຍ ຄວາມເຊື້ອ ແລະ
ຄວາມຫວັງໃນຄວາມສາມາດຂອງລູກ. ວັນແລ້ວວັນເລົາພື້ນມໍເຮັດຕີໄປ---ບົງບອກ ການເປົ້ນທີ່ເຫັນບີໄດ້
ເຖິງຄວາມອື່ນ ແລະ ຄວາມພາກພຽບ.

ເພາະການເປົ້ນທີ່ເຮັດການແຮດ ຜ້ອມດ້ວຍເປັນເຫຼັກໃຫ້ເຮັດການແຮດ ການສອນການເບ້້ນຈະ
ຊ່ອຍປໍປຸງພື້ນຕົກ່າຍຢ່າງມີປະສິດທິພາບໝາຍກວ່າການເຮົາໃຈໃສ່ບໍ່ການແຮດ ລະບົບປຸງພື້ນຕົກ່າຍນີ້.

ຕອນທີ່ເຕັມນີ້ອຍປະພິດບົດ ອີສົມມຸດວ່າຈະຈຳເປົ້າຜົນທີ່ພວກເຮົາມັກແກ້ສິງທີ່ ເຊິ່ງໄດ້ແຮດ
ໝາລີ ການຜົນທຸກໆທີ່ພວກເຮົາໄດ້ເຫັນນີ້. ແຕ່ການນັດ---ການປະພິດຂອງເຊົາ---
ແມ່ນແຕ່ການບົງເຖິງເຫຼັກເຜີນໃນໃຈ ທີ່ເຫັນບີໄດ້. ພວກເຮົາອາດຖາມຕົວເຮົາວ່າ “ມີຄຸນສົນບັດໄດ
ແດ່ທີ່ເຕັມເຊົາໃຈໄດ້ ທີ່ຈະແກ້ໄຂການປະພິດນີ້ໃນອະນາຄົດ? ຕ້ອງອື່ນ ແລະ ໃຫ້ອະໄຟເມື່ອລັກຄານບໍ?
ຕ້ອນເຕັມໄປດ້ວຍຄວາມຮັກ ແລະ ເປັນຄົນສ້າງສັນຕິບໍ? ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບສໍາລັບສິງທີ່ຕົນແຮດ ແລະ
ປົກ່າວໜາບໍ?”

ພື້ນມໍຈະສອນຄຸນສົນບັດແບບນີ້ໃຫ້ລູກໄດ້ຢ່າງໄດແດ່? ວິທີທີ່ພວກເຮົາສອນວິໄນໃຫ້ລູກໆ ຢ່ອມເປັນ
ໂອກາດດີຫຼຸດ ທີ່ຈະສອນ ແລະ ສະແດງຄຸນສົນບັດຢ່າງພຣະຄຣິດ. ການສອນວິໄນສະແດງເຖິງຄວາມ ອິດຫິນ
ແລະ ການສອນຈາກພວກເຮົາ. ບໍ່ຄວນເຮັດຕອນຫຼຸດສິກໃຈຮ້າຍ. ພວກເຮົາສາມາດ ແລະ
ຄວນສອນວິໄນໄດ້ຕາມລົດທີ່ສອນໃນ Doctrine and Covenants ຜາກທີ 121 ທີ່ວ່າ ໂດຍການຊັກຊວນ
ໂດຍຄວາມອື່ນກີນ ໂດຍຄວາມສູພາບ ແລະ ຄວາມອ່ອນໄຍນ ແລະ ໂດຍຄວາມຮັກທີ່ບໍ່ມີມານຍາ (ຊື້ 41–
42). ສິງຄົງກ່າວນີ້ຄືການເບ້້ນເພີ່ມອັນພຣະຄຣິດທີ່ເຄວນເປັນໃນຖານະທີ່ເປັນພື້ນມໍ ແລະ
ສາງຸລືດຂອງພຣະຄຣິດ.

ໂດຍຫາງການສອນວິໄນລູກຈະຮັບນິກູ້ເລືອງເຜົນທີ່ຕາມນາ. ໃນກໍລະນີແບບນີ້ນກໍຍ່ອນດີທີ່ຈະປ່ຽນ
ເຄື່ອງເລືອງຫຼຸດ ໃຫ້ກາຍເປັນເລືອງດີ. ຫ້າລູກສາລະບາບຜົດ ໃຫ້ຍໍອງຄວາມກ້າວໜອງຂອງເຊົາ.
ຖານລູກວ່າລູກຮັບນິກູ້ເລືອງໝໍຢ່າງຈາກຄວາມຜົດທີ່ໄດ້ເຕັນນີ້ ຂີ່ຈະໃຫ້ທ່ານ ແລະ ສໍາຄັນກວ່ານີ້ນ
ຈະໃຫ້ພຣະລົນຍານນີ້ໂອກາດສິງສອນລູກ. ເມື່ອໄດ້ຕາມທີ່ພວກເຮົາສອນໜີລົກທີ່ໂດຍຜ່ານຫາງ
ພຣະລົນຍານ, ເລີ່ມທີ່ທີ່ສອນນີ້ນມີອໍານາດທີ່ຈະປ່ຽນນີ້ໄສຂອງການເບ້້ນ.

ແຄວນາໄດ້ຄົນພົບໝໍລັກທີ່ອໍນດູວ້າ ການສິງສອນ ພຣະຄຣິດນີ້ແນວໄນ້ມີທີ່ຈະນຳຜູ້ຄົນໃຫ້ແຮດສິງ
ຫົງຫຼື---ແຫຼົງແລ້ວ ບົງເກີດເຜີນອັນມີພະລັງແກ້ຈົດໃຈຂອງຜູ້ຄົນໝາຍກວ່າດາບ (see Alma 31:5; ໂຕເນັງ

ទិន្នន័យ (ឬសេវាដំឡើង). បែនពីមីនេ? យោងធាបកំពូលាទីទៅតែតាមរយៈការណែនាំដែលបានបង្កើតឡើង នៃការងារបច្ចុប្បន្ន (នៅក្នុង) នៃការងារសេវាដំឡើង។

ລະນົມນີ້, ເຮົາຕືອງລະວົງໃນການໃຊ້ຄຳເວົ້າເຊື່ອນວ່າ ”ລູກມີແຕ່ ...” ຊີ້ລີ້ ”ລູກບໍ່ເຄີຍ ...” ຕອນເຮົາສັງ ສອນເຂົ້າ. ໃຫ້ລະວົງໃນການໃຊ້ຄຳເຊື່ອນວ່າ ”ລູກບໍ່ເຄີຍຄືດເຫັນຄວາມຮູ້ສິກຂອງເຈີ້ ຊີ້ລີ້ ແມ່ເຄີຍ” ຊີ້ ”ເປັນໜີ້ລູກ ຈົງນັ້ນໃຫ້ພວກເຮົາລຶ້ຖ້າ?” ຄຳເວົ້າເຊື່ອນນີ້ຈະປະກິດຕິກັບວ່າເປັນການແຈ້ງບອກ ແລະ ສາມາດນີ້ ອິດທິພິນຕີ ລູກໃຫ້ໜີ້ເຫັນຕົວເອງ ແລະ ເຫັນຄຸນຄ່າຂອງຕົວເອງໄດ້.

ລູກອາດບໍ່ຈະຕອບ ເມື່ອເຂົາໄດ້ຍິນເຮົາຖາມເຂົາວ່າ ເຂົາຢາກເປັນຫຼັງຕອນເຂົາໃຫຍ່ຂຶ້ນ ເພົ່າະຄົ້າຖາມຂີ້
ບັນມັນກ່ຽວກັບວ່າ ເຂົາຢາກເຮັດຫຼັງເປັນອາຊີບຕອນເຂົາໃຫຍ່ຂຶ້ນ. ວິຊາອາຊີບ ຫຼື ການນິຊັບສິນ ບໍ່ໄດ້ບອກ
ວ່າເຂົາເປັນຄືນແນວໃດ. ຍົກຕົວຢ່າງ, ພະຍຸ້ງຊຸ່ອຍໃຫ້ລອດເປັນຊ່າງໄສ້ທີ່ອມຕົນ, ແຜ່ສິງໜັນປໍໄດ້ບອກວ່າ
ຝະຕະອົງເປັນໃຜ.

ໃນການຊ່ອບລູກໃຫ້ຄົນພິບວ່າເຂົາເປັນໃຜ ແລະ ມີຄ່າພຽງໄດ້, ເຮົາສາມາດຍືກຍື່ອງການກະທຳ
ຂອງລູກຢ່າງເໝາະສີນ---ການນັກ. ແຕ່ຈະສະໜລາດກວ່າທີ່ເຂົາໃຈສັກການຍືກຍື່ອງເຂົາເລີຍອຸນສີນບໍດ
ແລະ ຄວາມເຊືອຂອງລູກ---ຄົນທີ່ລູກເປົ້ນ.

ເມືອໝ້ວັນກີລາ ວິທີທີ່ສະໜລາດທີ່ຈະຍືກຍື່ອງການກະທຳຂອງລູກ (ການນັກ) ຄືຈະເຮັດໄດ້ ຫາງການມອງ
ເບີງການນັບຖືຍື່ອງການອອກແຮງ, ຄວາມພາກພຽງ, ຄວາມໃຈເຢັ້ນ ໃນເຕັມທີ່ຍາກ ແລະ ອິນງ
ເພື່ອຍືກຍື່ອງການເປົ້ນ ແລະ ການນັກ ຫຼັງສອງຢ່າງ.

ເມືອໄດ້ເຮົາຂໍໃຫ້ລູກເຮັດວຽກຢູ່ບ້ານ ພວກເຮົາສາມາດຫຼືກຍື່ອງການນັບຖືຍື່ອງລູກນຳວິກ ຄືກັບວ່າ
“ຝຶ່ມມີດີໃຈໜາຍເມືອລູກເຮັດວຽກຢູ່ບ້ານຢ່າງເຕັມໃຈ.”

ເມືອລູກໄດ້ໃບແຈ້ງຄະແນນຈາກໂໂຮງການ ພວກເຮົາສາມາດຍືກຍື່ອງຄະແນນທີ່ດີກີ່ໄດ້ ແຕ່ອາດຈະມີຜົນ
ດີນຍາວນານກວ່າທີ່ຈະຍືກຍື່ອງລູກສຳລັບ ຄວາມບາກປັບປຸງ. “ລູກເຮັດການບ້ານແລ້ວ. ລູກນີ້ໄຫວ້ເຕີມ ແລະ
ເຮັດສຳເລັດສິງທີ່ຍາກ-ຝຶ່ມໃຈໃນຕົວລູກໜາຍ.”

ໃນລະບົວງານອ່ານພົນຕົ້ນທີ່ກັບຄວາມຮັບຮັດ ໃຫ້ອານຸຍາ ແລະ ສິນຫະນາຕົວຢ່າງທີ່ສະແດງ
ຄຸນສົມບັດທີ່ໄດ້ອ່ານໃນມື້ນີ້. ຄຸນສົມບັດຢ່າງພົນຕົ້ນທີ່ຂອງປະທາບຈາກພົນຕົ້ນ ແລະ ບໍ່ສາມາດ
ັ້ນຫະນາໄດ້ປາດສະຈາກຄວາມຊ່ອຍເຫຼືອຂອງພົນຕົ້ນ,³ ໃນການອະທິຖານເປັນຄອບຄົວ ແລະ ເປັນສ່ວນ
ຕົວ, ຈົງອະທິຖານຂໍຂອງປະຫານເຫຼົ່ານີ້ນ.

ຕອນທີ່ກິນເຂົານຳກັນໃຫ້ເວົາກ່ຽວກັບຄຸນສົມບັດໜ້ານີ້ນ ໂດຍສະເພາະສິງທີ່ໄດ້ຄົນພິບໃນພົນຕົ້ນທີ່
ໃນມື້ດູວກໜີນ. “ມີນີ້ລູກເປັນໝູ້ທີ່ຢ່າງໄດ້? ລູກສະແດງຄວາມເຫັນອີກເຫັນໃຈແນວໃດ? ສັດຫາຂອງລູກ
ຊ່ອຍລູກປະເຊີນກັບການຫ້າຫາຍໃນມື້ນີ້ໄດ້ແນວໃດ? ລູກເປັນຄົນໝູ້ນີ້ຈົງໃດແດ່? ຊື່ສັດ, ເພື່ອແຜ່, ແລະ
ຖ່ອນຕົວແນວໃດແດ່?” ມີຄຸນສົມບັດໜາຍຢ່າງໃນພົນຕົ້ນທີ່ພື້ນຄວານສອນ ແລະ ຮັບນິ້ນ.

ວິທີ່ສົມບັດທີ່ຈະສອນເລີຍອົງການເປັນ ຄືການເປັນຝຶ່ມ ຕ້ອງລູກເພື່ອນດັ່ງທີ່ພົນຕົ້ນເຫັນໄດ້
ເປັນຕົ້ນພວກເຮົາ. ພົນຕົ້ນຊີ້ເປັນພົນຕົ້ນທີ່ດີພ້ອມຫຼຸກຢ່າງແຕ່ອົງຕູ້ວ ແລະ ພົນຕົ້ນໄດ້ແບ່ງປັນເຄືອງມື້ຂອງ
ການເປັນຝຶ່ມນີ້ ພວກເຮົາ---ນີ້ນີ້ພົນຕົ້ນທີ່ພິ.

ອົນຂ່າພະເຈົ້າໄດ້ກ່າວກັບຝຶ່ມ ໂດຍສະເພາະ ແຕ່ໜ້າລັກທີ່ ດັ່ງກ່າວມີຜົນປະໂຫຍດໃຫ້ຫຼູກງົງຄົນ.

ຂໍໃຫ້ການພະຍາຍາມຂອງທ່ານທີ່ຈະັ້ນສົມບັດໃຫ້ເປັນເພື່ອນດັ່ງພົນຕົ້ນ ມີຜົນດີ

ເປື່ອວ່ານີ້ບໍລິສະພະນະຂອງພຣະມີ ແລະ ປູ້ໃບໝໍາທ່ານ ແລະ ອຸປະສົມບໍດັຂອງພຣະມີ ແລະ ສະແດງອອກ
ໃນການກະທຳຂອງທ່ານ. ແລ້ວເນື້ອລູກຂອງທ່ານ ຫຼິ ຄົນອີບຊື່ສິກເຫຼິງຄວາມຮັກຂອງທ່ານ ແລະ
ເຫັນການກະທຳຂອງທ່ານ, ມັນຈະຕີອນເຂົ້າເຖິງພຣະນີ້ຊ່ອຍໃຫ້ລອດ ແລະ ບໍ່ໄດ້ໃຫ້ເຂົ້າໃກ້ພຣະມີໆອີ້ນ.
ຂັ້ນ. ນີ້ເປັນຄຳອະທິຍານ ແລະ ປະຈົບຜະຍານຂອງຂ່າຍະເຈົ້າ ໃນພຣະນາມຂອງ ພຣະເມັນຂົນດ, ອາແນນນ.

ແຫລງຂໍ້າງຂຶ້ງ

1. William Shakespeare, *Hamlet, Prince of Denmark*, act 3, scene 1, line 56.
2. Carol Dweck, quoted in Joe Kita, “Bounce Back Chronicles,” *Reader’s Digest*, May 2009, 95.
3. ເປົ້າ ອົງລອນພຣະນີ້ດີຕູນຂອງເຕັກ: ດົມຄູ່ມືສົງລົບການຮັບໃຊ້ເຕັກພຣະນີ້(2004), 135.